

Sygn. akt III Ca 846/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 lipca 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

po rozpoznaniu w dniu 23 lipca 2020 r. na posiedzeniu niejawnym w Gliwicach

sprawy z powództwa Raport Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w K. przeciwko W. S.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu

z dnia 13 marca 2019 r., sygn. akt I C 55/19 upr

- 1. uchyła zaskarżony wyrok w części oddalającej powództwo o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 278,40 zł (dwieście siedemdziesiąt osiem złotych i czterdzieści groszy) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i w tym zakresie umarza postępowania;**
- 2. uchyła zaskarżony wyrok w pozostałej części i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Raciborzu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniewego.**

SSO Leszek Dąbek

Sygn. akt III Ca 846/19

UZASADNIENIE

Powód Raport Niestandaryzowany Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego W. S. kwoty 997,51 zł oraz zasądzenia od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając żądanie twierdził, że w dniu 18 11 2011r. poprzednik prawny powoda (...) S.A. w W. zawarła z pozwanym umowę abonamentową, wskazując, że w konsekwencji nieuregulowania przez niego należności za abonament, umowa została rozwiązana, natomiast pozwany został obciążony karą umowną za rozwiązanie umowy w kwocie 379,11 zł oraz karą umowną z tytułu braku zwrotu sprzętu w kwocie 340 zł. Wskazywał, że podstawie umowy przelewu wierzytelności z dnia 6 09 2016r. Cyfrowy P. zbył m.in. wierzytelność objętą pozwem powodowi.

Pozwany W. S. nie wdał się w spór.

Sąd Rejonowy w Raciborzu w wyroku z dnia 13 03 2019r. oddalił powództwo (pkt 1) oraz ustalił, że koszty procesu ponosi powód (pkt 2).

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia stwierdził, iż roszczenie powoda oraz jego poprzednika prawnego wobec pozwanego jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej i przedawnia się z upływem lat 3. Twierdził, że wszystkie roszczenia za wyjątkiem roszczenia wystawionej tytułem noty obciążeniowej na kwotę 340 zł przedawniły się przed wytoczeniem powództwa, wskazując, że przy roszczeniu bezterminowym początek biegu terminu przedawnienia wyznacza dzień, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby wierzyciel podjął w najwcześniejszym możliwym terminie czynność konieczna dla spowodowania jego wymagalności. Co do kwoty wynikającej z noty obciążeniowej na kwotę 340 zł, wskazał, że umowa abonencka ustała najpóźniej w lutym 2014r. , kiedy to wystawiono notę obciążeniową w przedmiocie kary umownej za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym z datą płatności na dzień 7 03 2014r.. Ustalił, że pozwany był zobowiązany do zwrotu udostępnionego sprzętu (dekodera oraz karty) w terminie 30 dni od rozwiązania lub wygaśnięcia umowy, a wobec braku zwrotu sprzętu, Cyfrowy P. obciążył pozwanego karą umowną za brak zwrotu sprzętu. Zważył jednocześnie, że roszczenia z tytułu rozwiązania umowy oraz za brak zwrotu sprzętu mogłyby rozpocząć bieg, gdyby niezwłocznie wezwano pozwanego do zapłaty, już w dniu następującym po dniu wygaśnięcia umowy (w zakresie roszczenia z tytułu kary umownej za brak zwrotu sprzętu po upływie 30 dni od dnia rozwiązania lub wygaśnięcia umowy). Konkludując wskazał, że termin przedawnienia wszystkich dochodzonych roszczeń rozpoczął bieg jeszcze w 2014r., co oznaczało, że w dacie wystąpienia z powództwem wszystkie one były już przedawnione. Twierdził, że w zakresie nałożenia na pozwanego kary umownej tytułem „rozwiązania umowy” doszło do obejścia art. 483 § 1 k.c., ponieważ w jego ocenie rozwiązanie umowy było skutkiem zaniedbania, a nie niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy przez pozwanego, w związku z czym to poprzednik prawny powoda rozwiązał umowę i zaprzestał świadczenia usług w niej określonych,

a co za tym idzie egzekwowanie nienależnej kary umownej tytułem rozwiązania umowy przez Cyfrowy P., jak i powoda jest niedopuszczalne.

Orzeczenie zaskarżył **powód Raport Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K.**, który zaskarżył wyrok co do kwoty 719,11 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, wnosząc o jego zmianę i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zaskarżonej kwoty oraz kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, za postępowanie w obu instancjach. Powód – w przypadku uznania, że sąd rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy, bądź uznania, iż rozstrzygnięcie wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w znacznej części, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Zarzucił, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo materialne i procesowe regulację:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez zupełne pominięcie treści zobowiązań pozwanego wynikających z zawartych z operatorem (Cyfrowym P.) umów o świadczenie usług telekomunikacyjnych, gdy pozwany nie wykazał, by w sposób należyty wywiązał się ze zobowiązań z nich wynikających przez okres obowiązywania umów oraz poprzez uznanie, że dokumentacja przedłożona przez powoda do akt sprawy jest niewystarczająca do prawidłowego zweryfikowania istnienia, charakteru i wysokości roszczenia, podczas gdy powód załączył do pozwu wszystkie dokumenty otrzymane od wierzyciela pierwotnego,
- art. 233 § 1w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, braku wszechstronnego rozważenia całokształtu materiału dowodowego przejawiające się w uznaniu, że przedstawiony przez powoda materiał dowodowy nie uzasadnia żądania pozwu,
- art. 339 § 2 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, iż w niniejszej sprawie występują istotne wątpliwości odnośnie zasadności roszczenia zgłoszonego przez powoda, podczas gdy powód wyczerpująco opisała charakter stosunku prawnego łączącego cedenta z pozwanym oraz okresem ich zobowiązań, natomiast pozwany nie kwestionował dochodzonego roszczenia; poprzez oddalenie powództwa, podczas gdy przepis ten przewiduje domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda,

- art. 120 k.c. poprzez ustanie niewłaściwego momentu wymagalności roszczeń powoda,
- art. 117¹ poprzez uznanie, że roszczenia powoda przysługujące wobec pozwanego uległy przedawnieniu.

Powód wskazywał, że wymagalność najstarszego wymagalnego roszczenia przypada na dzień 07 03 2014r., a więc przedawnia się z dniem 07 03 2017r., przy czym powód wniósł powództwo o zapłatę w (...) w dniu 27 10 2016r., tym samym skutecznie przerwał bieg przedawnienia wymagalnych zobowiązań, a co za tym idzie roszczenie powoda dochodzone pozwem nieuległo przedawnieniu.

Jednocześnie powód cofnął pozew w zakresie kwoty 278,40 zł i wniósł o umorzenie postępowania w tym zakresie.

Pozwany W. S. nie ustosunkował się do żądania apelacji.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:

Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. postępowanie umarza się, gdy powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub gdy wydanie orzeczenia stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne.

Powód w apelacji cofnął pozew w zakresie niezaskarżonej kwoty tj. co do kwoty 278,40 zł.

Cofnięcie przez powoda pozwu nie pozostaje w sprzeczności z prawem lub z zasadami współżycia społecznego, ani nie zmierza do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c. i art. 223 § 2 k.p.c.).

W następstwie tego zostały zrealizowane przewidziane w przywołanej na wstępie regulacji prawnej przesłanki umorzenia postępowania, co w świetle regulacji art. 386 § 3 k.p.c. a to obligowało Sąd odwoławczy do uchylenia zaskarżonego orzeczenia w części oddalającej powództwo o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 278,40 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie i umorzenia postępowania w tym zakresie.

Reasumując z podanych względów w oparciu o regulację art. 386 § 3 k.p.c. w związku z art. 355 § 1 k.p.c. i art. 391 k.p.c. orzeczono jak w pkt 1 sentencji.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo zakwalifikował roszczenie powoda przyjmując że mają one źródło w przynależnych powodowi względem pozwanego roszczeniach o zapłatę abonamentu oraz kary umownej przewidzianych w postanowieniach zawartej przez poprzednika prawnego powoda oraz pozwanego umowie abonamentowej. Sąd prawidłowo wskazał, że roszczenie powoda związane jest z prowadzoną działalnością gospodarczą, konsekwencją czego termin przedawnienia roszczeń wynosi 3 lata.

Orzekając w sprawie wadliwie jednak ocenił, że w sprawie stosownie do regulacji art. 118 zd. 1 k.c. doszło do przedawnienia roszczeń powoda.

Zgodnie bowiem z poglądem prawnym wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uchwale z 21 11 2013r. sygn. III CZP 66/13 (Sąd Okręgowy w pełni go podziela) „wytoczenie powództwa w elektronicznym postępowaniu upominawczym zakończonym umorzeniem postępowania na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c. przerywa bieg terminu przedawnienia”.

Stosownie do niekwestionowanych przez pozwanego twierdzeń powoda, poprzednik prawny powoda obciążył pozwanego karą umowną za rozwiązanie umowy w okresie podstawowym mocą noty obciążeniowej z 14 02 2014r. (termin przedawnienia kończył bieg w dniu 14 02 2017r.) oraz karą umowną tytułem braku zwrotu sprzętu mocą noty obciążeniowej z dnia 29 02 2016r. (termin przedawnienia kończył bieg w dniu 29 03 2019r.) [art. 230 k.p.c.]. Powód dnia 26 10 2016r wniósł pozew w (...) do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie ((...)), który przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Raciborzu z powodu braku podstaw do wydania nakazu zapłaty, co

w konsekwencji – zgodnie z regulacją 123 § 1 pkt 1 k.c. – doprowadziło do przerwania biegu przedawnienia. Sąd Rejonowy w Raciborzu (I C 513/17) w 5 06 2017r. umorzył postępowanie na podstawie art. 505³⁷ § 1 k.p.c..

W następstwie tego - stosownie do regulacji art. 124 § 1 i 2 k.c. – od dnia umorzenia postępowania rozpoczął biec wskazany termin przedawnienia dochodzonych roszczeń (upływał z dniem 5 06 2020r.).

Przed jego upływem został wniesiony do Sądu pierwszej instancji przez powoda pozew (został zarejestrowany w dniu 6 07 2018r.).

Dlatego – wbrew temu co przyjął Sąd Rejonowy – część dochodzonych roszczeń nie uległa przedawnieniu i podniesiony w tej kwestii przez powoda zarzut jest uzasadniony.

W następstwie dokonanej przez Sąd Rejonowy wadliwej oceny tego zagadnienia, przy ferowaniu zaskarżonego wyroku nie poczyniono ustaleń faktycznych dotyczących wszystkich istotnych okoliczności sprawy i zaniechano dokonania merytorycznej oceny pozostałych zagadnień dotyczących zasadności powództwa.

Uniemożliwia to przeprowadzenie w tym zakresie kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia i jest równocześnie równoznaczne z nierozpoznaniem istoty sprawy w rozumieniu art. 386 § 4 k.p.c.

Czyni to apelację uzasadnioną i z mocy zawartej w tym przepisie regulacji prowadziło do uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Reasumując wyrok jest wadliwy i dlatego apelację powoda jako uzasadnioną uwzględniono orzekając jak w pkt 2 sentencji w oparciu o regulację art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i wyznaczy posiedzenie rozprawy na którym umożliwi stronom ostateczne zajęcie stanowiska w sprawie.

Orzekając ponownie w sprawie zadba o to, żeby ustalone zostały wszystkie istotne okoliczności sprawy oraz dokona kompleksowej oceny zasadności powództwa.

SSO Leszek Dąbek